

SPARTRANS s.r.o., Hlavná 147/18, 094 12 Veheč

**Prepravný poriadok cestnej
nákladnej dopravy**

Platnosť od: 01. 02. 2025

PREPRAVNÝ PORIADOK CESTNEJ NÁKLADNEJ DOPRAVY

1.1 Rozsah, charakter a druhy prepráv cestnej nákladnej dopravy vykonávanej dopravcom

1. Dopravca vykonáva nákladnú cestnú dopravu v tomto rozsahu:
  - a) vnútroštátna cestná nákladná doprava
  - b) medzinárodná cestná nákladná doprava
2. Charakter vykonávanej nákladnej cestnej dopravy
  - celovozové zásielky
  - príklady (doklady)
3. Za celovozové zásielky sa považujú zásielky prepravované jednému prepravcovi (odosielateľovi alebo príjemcovi) jednou jazdou vozidla, ak ich hmotnosť je vyššia ako 2 500 kg alebo bez zreteľa na jej hmotnosť:
  - a) ak je ňou využitá užitočná hmotnosť alebo ložný priestor použitého vozidla
  - b) ak sa podľa dohody s prepravcom vykonáva preprava zásielky zvláštnou samostatnou jazdou vozidla alebo preto, že povaha zásielky, prípadne vykonanie prepravy v požadovanej lehote si to vyžaduje
  - c) ak sa nakladá alebo vykladá zásielka z prevádzkových dôvodov na dvoch alebo viacerých miestach.

O jednu jazdu vozidla ide aj vtedy, ak dopravca z prevádzkových dôvodov preložil náklad na iné vozidlo.
4. Za príkladku (dokladku) sa považuje zásielka prepravovaná spoločne s inými zásielkami alebo pri takej jazde vozidla, ktorá by sa inak musela vykonať bez nákladu.
5. Druhy prepráv podľa technickej základne, najmä vozového parku
  - a) priemyselných výrobkov a tovarov
  - b) preprava skazitelných potravín
  - c) preprava iných druhov tovarov na základe objednávok prepravcov

2.1 Vymedzenie podmienok potrebných na uzavretie zmluvy o preprave nákladu

1. Dopravca je povinný:
  - a) vykonávať cestnú dopravu podľa tohoto prepravného poriadku
  - b) zabezpečiť v rozsahu poskytovaných dopravných a súvisiacich činností ďalšie vybavenie potrebné na prevádzku, údržbu, technickú kontrolu, parkovanie a garážovanie vozidiel a na starostlivosť o osádky vozidiel a o náklad
  - c) byť poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel a činnosťou osádok vozidiel, odosielateľom, príjemcom vecí a tretím osobám

2. Ak sú splnené podmienky podľa prepravného poriadku a umožňujú to prepravné podmienky, najmä technický stav, obsaditeľnosť alebo vyťažiteľnosť vozidla a spôsobilosť vodiča a nebránia tomu príčiny, ktoré nemožno odvrátiť, dopravca je povinný vykonať prepravu (ďalej len „prepravná povinnosť“).
3. Náležitosti zmluvy o preprave vecí (nákladu) vychádzajú z § 610 až § 629 Obchodného zákonníka a z § 765 až § 773 Občianskeho zákonníka.
  - 3.1 Zmluvou o preprave vecí (nákladu) sa dopravca zaväzuje odosielateľovi, že prepraví vec (zásielku) z určitého miesta (miesto odoslania) do určitého iného miesta (miesta určenia) a vydá ju určenému príjemcovi a odosielateľ sa zaväzuje zaplatiť mu odplatu (prepravné).
  - 3.2 Dopravca je oprávnený požadovať, aby mu odosielateľ potvrdil požadovanú prepravu v prepravnom doklade, a odosielateľ je oprávnený požadovať, aby mu dopravca písomne potvrdil prevzatie zásielky.
  - 3.3 Podľa zmluvy môže byť dopravca povinný vydať odosielateľovi pri prevzatí zásielky na prepravu náložný list.
  - 3.4 Náložný list je listina, s ktorou je spojené právo požadovať od dopravcu vydanie zásielky v súlade s obsahom tejto listiny. Dopravca je povinný zásielku vydať osobe oprávnenej podľa náložného listu, ak mu táto osoba náložný list predloží a potvrdí na ňom prevzatie zásielky.
  - 3.5 Náložný list môže znieť na doručiteľa, na meno určitej osoby alebo na jej rad.
  - 3.6 Práva z náložného listu na doručiteľa sa prevádzajú odovzdaním náložného listu osobe, ktorá má tieto práva nadobudnúť. Práva z náložného listu na meno možno previesť na inú osobu podľa ustanovení o postúpení pohľadávky. Práva z náložného listu vystaveného na rad oprávnenej osoby možno previesť vyplneným, alebo nevyplneným rubopisom. Ak nie je v náložnom liste uvedené na čí rad je vydaný, platí, že je vydaný na rad odosielateľa.
  - 3.7 Dopravca je povinný v náložnom liste uviesť:
    - a) názov a sídlo právnickej osoby alebo meno a miesto podnikania, prípadne bydlisko fyzickej osoby dopravcu,
    - b) názov a sídlo právnickej osoby alebo meno a miesto podnikania, prípadne bydlisko fyzickej osoby odosielateľa,
    - c) označenie prepravovanej veci,
    - d) údaj, či bol náložný list vydaný na doručiteľa alebo na meno príjemcu, prípadne údaj, že bol vydaný na jej rad,
    - e) miesto určenia,
    - f) miesto a deň vydania náložného listu a podpis dopravcu.
  - 3.8 Dopravca je povinný vykonať prepravu do miesta určenia s odbornou starostlivosťou a v dohodnutej lehote, inak bez zbytočného odkladu. Pri pochybnostiach začína lehota plynúť dňom nasledujúcim po prevzatí zásielky dopravcom.

- 3.9 Ak je dopravcovi známy príjemca zásielky, je povinný dodať zásielku príjemcovi, alebo ak má podľa zmluvy príjemca v mieste určenia zásielku vyzdvihnúť, oznámiť mu ukončenie prepravy.
- 3.10 Ak je v zmluve určený príjemca zásielky, nadobúda práva zo zmluvy, keď požiada o vydanie zásielky po jej dodaní do miesta určenia alebo po uplynutí lehoty, keď tam mala dôjsť. Týmto okamihom prechádzajú na príjemcu aj nároky týkajúce sa škody na zásielke. Dopravca však zásielku príjemcovi nevydá, ak by to bolo v rozpore s pokynmi danými mu odosielateľom. Ak určí odosielateľ dopravcovi inú osobu ako príjemcov, nadobúda táto osoba práva zo zmluvy tým istým spôsobom ako pôvodný príjemca. Tento pokyn môže byť výlučne priamou formou.
- 3.11 Dopravca môže použiť na vykonanie prepravy aj iného dopravcu, pritom zodpovedá, akoby prepravu uskutočňoval sám.

3.1 Postavenie objednávateľa prepravy

1. Objednávateľ prepravy najčastejšie odosielateľ je povinný poskytnúť dopravcovi správne údaje o obsahu zásielky a jeho povahe a zodpovedá za škodu spôsobenú dopravcovi porušením tejto povinnosti.
2. Odosielateľ je povinný prepravu u dopravcu si objednať. Postačuje aj forma objednávky e-mailom, prípadne telefonicky, ak bude následne vystavená písomná forma objednávky pokiaľ sa dopravca s odosielateľom nedohodnú inak.
3. Objednávka prepravy musí byť podaná tak, aby medzi dňom prevzatia objednávky dopravcom a dňom požadovanej prepravy uplynuli dva pracovné dni pokiaľ nebolo dohodnuté inak.
4. Ak sú na vykonávanie prepravy potrebné osobitné listiny, je odosielateľ povinný odovzdať ich dopravcovi najneskôr pri odovzdaní zásielky na prepravu. Odosielateľ zodpovedá za škodu spôsobenú dopravcovi ich neodovzdaním alebo ich nesprávnosťou.
5. Objednávateľ je povinný pri objednávaní prepravy informovať dopravcu o vyššej cene zásielky ako je bežná trhovú cena.
6. Pri preprave tovaru, ktorého cena je vyššia ako 33 333 Eur je objednávateľ povinný oznámiť a dokladovať dopravcovi túto hodnotu vzhľadom na poistenie zodpovednosti dopravcu pri preprave zásielky.
7. Objednávateľ je povinný dopravcovi na požiadanie objednávku prepravy písomne potvrdiť.
8. Dopravca je povinný na požiadanie odosielateľa prevzatie zásielky písomne potvrdiť.
9. Prepravná zmluva vzniká medzi objednávateľom (odosielateľom alebo príjemcom) a dopravcom
  - a) prijatím objednávky,
  - b) ak ide o prepravu, ktorú nie je potrebné objednávať tak započatím prepravy,
  - c) prevzatím zásielky k preprave.
10. Objednávka je prijatá

- a) ak dôjde k ústnej alebo telefonickej dohode dopravcu a odosielateľa o rozsahu, čase, prípadne o spôsobe vykonania požadovanej prepravy,
  - b) okamžikom, keď písomne, e-mailom alebo iným hodnoverným spôsobom potvrdenie dopravcom o jej prijatí došlo objednávateľovi; ak žiada odosielateľ takéto potvrdenie, je dopravca povinný vyhovieť,
  - c) započatím objednanej prepravy dopravcom pokiaľ nebola objednávka prijatá podľa predchádzajúcich bodov.
11. Ak vyhovie dopravca návrhu príjemcu zásielky na jej ďalšiu prepravu inému príjemcovi vzniká nová prepravná zmluva.
  12. Až do vydania zásielky má odosielateľ právo dávať za podmienok ustanovených týmto prepravným poriadkom dopravcovi nové príkazy.
  13. Dopravcovi prislúcha dohodnutá odplata, alebo ak nebola dohodnutá, odplata obvyklá v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na obsah záväzku dopravcu.
  14. Dopravcovi vzniká nárok na prepravné po vykonaní prepravy do miesta určenia, ak zmluva neurčuje za rozhodnú inú cenu.
  15. Ak nemôže dopravca dokončiť prepravu pre skutočnosti, za ktoré nezodpovedá, má nárok na pomernú časť prepravného s prihliadnutím na už uskutočnenú prepravu.
  16. Prijatím zásielky preberá príjemca ručenie za úhradu pohľadávok dopravcu voči odosielateľovi za zmluvy týkajúce sa prepravy prevzatej zásielky, ak o týchto pohľadávkach príjemca vedel alebo musel vedieť.
  17. Dopravca má na zabezpečenie svojich nárokov vyplývajúcich zo zmluvy záložné právo k zásielke dookiaľ s ňou môže nakladať.
  18. Ak viazne na zásielke niekoľko záložných práv, má záložné právo dopravcu prednosť pred záložnými právami prv vzniknutými a záložné právo dopravcu má prednosť pred záložným právom zasielateľa.

3.2 Zodpovednosť za škody a postup uplatňovania zodpovednosti za nedodržanie podmienok prepravy

1. Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla na prepravovanej zásielke v čase od prevzatia na prepravu až do jej vydania.
2. Dopravca za škodu nezodpovedá, ak škoda bola spôsobená:
  - a) odosielateľom, príjemcom alebo vlastníkom zásielky,
  - b) vadou alebo prirodzenou povahou obsahu, vrátane obvyklého úbytku,
  - c) vadným obalom, na čo dopravca upozornil odosielateľa pri prevzatí zásielky na prepravu, a ak bol vydaný nákladný list, bola v ňom vadnosť obalu poznamenaná; ak neupozornil dopravca na vadnosť obalu, nezodpovedá dopravca za škodu na zásielke vzniknutú v dôsledku vadnosti len vtedy, ak vadnosť nebola pri prevzatí zásielky poznateľná,

- d) osobitnou povahou zásielky alebo okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť.
3. Pri škode na zásielke vzniknutej podľa ods. 2 je dopravca povinný vynaložiť odbornú starostlivosť, aby škoda bola čo najmenšia.
  4. Dopravca je povinný urýchlene podať odosielateľovi správu o škode na zásielke vzniknutej do jej odovzdania príjemcovi. Ak však príjemca nadobudol právo na vydanie zásielky, je povinný túto správu podať príjemcovi. Dopravca zodpovedá za škodu spôsobenú odosielateľovi alebo príjemcovi porušením tejto povinnosti.
  5. Ak hrozí bezprostredne podstatná škoda na zásielke a ak nie je čas vyžiadať si pokyny odosielateľa, alebo ak váha odosielateľ s takýmito pokynmi, môže dopravca zásielku vhodným spôsobom predať na účet odosielateľa.
  6. Pri strate alebo zničení zásielky je dopravca povinný nahradiť cenu, ktorú mala stratená alebo zničená zásielka v čase, keď bola prevzatá na prepravu (odovzdaná dopravcovi).
  7. Pri poškodení alebo znehodnotení zásielky je dopravca povinný nahradiť rozdiel medzi cenou, ktorú zásielka mala v čase jej prevzatia dopravcom a cenou, ktorú by v tomto čase mala poškodená alebo znehodnotená zásielka. Ak je účelné vykonať opravu, dopravca uhradza náklady opravy.
  8. Za iné škody z nákladnej cestnej dopravy, ako sú škody na prepravovanej zásielke, zodpovedá dopravca, len ak boli spôsobené prekročením dodacej lehoty.
  9. Dopravca zodpovedá prepravcovi za škodu spôsobenú prekročením dodacej lehoty len do výšky dovozného.
  10. Za škodu spôsobenú prepravcovi neuskutočnením prepravy, o ktorej bola už dohodnutá prepravná zmluva zodpovedá dopravca len do výšky preukázaných výdajov spojených so zbytočnou prípravou zásielky k preprave.
  11. Právo na náhradu škody musí odosielateľ uplatniť u dopravcu do šiestich mesiacov od vydania zásielky príjemcovi, alebo ak k vydaniu zásielky nedošlo, do šiestich mesiacov od prevzatia zásielky na prepravu, inak právo zanikne.
  12. Právo na náhradu škody musí odosielateľ uplatniť u dopravcu len písomne, pričom svoje požiadavky musí zdôvodniť. Ďalej musí pripojiť doklady preukazujúce oprávnenosť jeho nároku a správnosť výšky požadovanej čiastky a príslušný diel prepravnej listiny.

3.3 Vymedzenie prepravovaných vecí dopravcom

1. Dopravca vzhľadom na svoju terajšiu technickú základňu prednostne prepravuje celovozové zásielky.
2. Iné prepravy vykonáva na základe podrobných objednávok prepravcov.

3.4 Veci vylúčené z prepravy

1. Z prepravy sú vylúčené:

- a) veci, ktorých preprava je zakázaná všeobecne platnými právnymi predpismi,
  - b) nebezpečné veci triedy 1 (výbušné látky a predmety), triedy 6.1 (jedovaté látky), 6.2 (infekčné látky), triedy 7 (rádioaktívne látky), triedy 8 (žieravé látky) a triedy 9 (rôzne nebezpečné látky a predmety) podľa členenia stanoveného Európskou dohodou o preprave nebezpečných vecí cestnou dopravou (Dohoda ADR) a zákonom NR SR č. 506/2002 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov,
  - c) predmety, ktoré svojimi rozmermi alebo hmotnosťou vzhľadom na únosnosť, rozmery a stav pozemných komunikácií, ktoré majú byť pri preprave použité, sa nehodia k preprave vozidlom cestnej dopravy.
2. Dopravca vzhľadom na svoju terajšiu technickú základňu resp. prepravy, ktoré si vyžadujú určitú špecializáciu neprepravuje nebezpečné veci a živé zvieratá.
  3. Dopravca nevykonáva zvlášť nadmerné a nadrozmerné prepravy, ktoré by si vyžadovali špecializovanú technickú základňu.
  4. Ak bola podaná k preprave zásielka, ktorá je vylúčená z prepravy alebo jej preprava je povolená za zvláštnych podmienok, bez toho aby bola táto povaha zásielky dopravcovi oznámená alebo bola prevzatá taká zásielka k preprave na podklade nesprávnych alebo neúplných údajov, je odosielateľ povinný zaplatiť pokutu vo výške rovnajúcej sa trojnásobku dohodnutého prepravného za celovozovú zásielku.

3.5 Podmienky zmeny prepravnej zmluvy a odstúpenia od zmluvy

1. Až do vydania zásielky môže odosielateľ požadovať, aby doprava bola prerušená a zásielka mu bola vrátená, alebo aby s ňou bolo naložené inak po dohode s dopravcom a odosielateľ je povinný uhradiť účelne vynaložené náklady s týmto spojené.
2. Prijemca zásielky môže navrhnúť, aby mu bola vydaná na inom mieste vykládky.
3. Prepravné a ostatné náklady spojené s realizáciou zmeny prepravnej zmluvy podľa ods. 1 hradí odosielateľ a podľa ods. 2 príjemca.
4. O návrhu zmeny prepravnej zmluvy platia ustanovenia čl. 4 ods. 2 a ods. 9.
5. Ak po dojednaní prepravnej zmluvy zanikne potreba prepravy, je odosielateľ povinný oznámiť to bez meškania dopravcovi.
6. Ak bola preprava odvolaná až po výjazdu vozidla na dojednané miesto nakládky alebo vozidlo už bolo na takéto miesto pristavené a k podaniu zásielky k preprave nedošlo z príčiny na strane odosielateľa, prislúcha dopravcovi náhrada za vynaložené náklady s tým spojené.
7. Ak dopravca nemôže vykonať dohodnutú prepravu alebo ju nemôže vykonať za dohodnutých podmienok alebo podmienok stanovených týmto prepravným poriadkom, je povinný to bez meškania oznámiť odosielateľovi. Ak nevyhovujú odosielateľovi nové podmienky navrhnuté dopravcom, je oprávnený od prepravnej zmluvy odstúpiť; od zmluvy môže odstúpiť tiež vtedy, ak nebolo vozidlo bez predchádzajúcej dohody s odosielateľom pristavené do troch hodín od dohodnutého času pristavenia vozidla.

8. Ak sa vyskytne po prijatí zásielky na prepravu prekážka, pre ktorú nie je možné prepravu začať alebo v nej pokračovať alebo nie je možné vykonať vydanie zásielky a s odosielateľom nebol dohodnutý ďalší postup pre takýto prípad, je dopravca povinný vyžiadať si bez meškania návrh odosielateľa. 9. Dopravca nemusí vyzrozumieť odosielateľa, ak ide o prekážku prechodného rázu (napr. nutnosť preloženia zásielky) a dosiahnutie jeho návrhu by si vyžiadalo dlhšiu dobu, než bude potrebná k odstráneniu prekážky.
10. Ak pomíne prekážka skôr, ako bol vykonaný dodatočný návrh odosielateľa, postupuje dopravca podľa pôvodne dohodnutých podmienok. Odosielateľ môže už v prepravnej listine dať návrh, ako so zásielkou naložiť pre prípad vzniku prekážky pri preprave pri plnení prepravnej zmluvy.
11. Ak nie je možné podľa predchádzajúcich ustanovení zásielku vydať príjemcovi ani vrátiť odosielateľovi, obstará dopravca jej uloženie; o uložení zásielky dopravca bez meškania vyzrozumie odosielateľa. Náklady spojené so skladovaním hradí odosielateľ.
12. Ak nevyplýva zo zmluvy niečo iné, zmluva zaniká, ak odosielateľ nepožiadal dopravcu o prevzatie zásielky v čase určenom v zmluve, inak do šiestich mesiacov od uzavretia zmluvy.

3.6 Pravidlá balenia a označovania tovaru a úprava vzťahov počas nakládky a vykládky

1. Zásielku alebo jej časť, ktorá podľa svojej povahy vyžaduje, aby bola počas prepravy a manipulácie chránená pred poškodením alebo stratou, je odosielateľ povinný podať k preprave v riadnom obale, zodpovedajúcom podmienkam v cestnej doprave.
2. Odosielateľ je povinný zabaliť riadne zásielku tiež vtedy, ak existuje nebezpečenstvo, že by bez obalu mohla počas prepravy spôsobiť pre svoje vlastnosti škodu osobám alebo na iných zásielkach a na dopravnom prostriedku, prípadne na iných zariadeniach dopravcu. Dopravca nepreskúšava, či zásielka svojou povahou vyžaduje obal, poprípade či použitý obal je riadny. Odosielateľ zodpovedá za škody, ktoré vznikli chybným alebo nedostatočným obalom počas prepravy.
3. Odosielateľ je povinný zaistiť, aby obaly zásielky alebo jednotlivých kusov zásielky svojimi rozmermi, konštrukciou a pevnosťou umožňovali použitie paletizačnej a mechanizačnej techniky pri ložných prácach a preprave.
4. Odosielateľ je povinný označiť zásielku alebo jej jednotlivé kusy, ak to predpisuje tento prepravný poriadok alebo je to žiadúce pre uľahčenie manipulácie so zásielkou alebo pre odstránenie nebezpečenstva jej poškodenia prípadne jej zámény. Pri označovaní zásielok obsahujúcich nebezpečné veci je odosielateľ povinný dodržať ustanovenia Európskej dohody o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR) - vyhláška č.60/2007 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorá sa vzťahuje podľa zákona NR SR č.506/2002 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov aj na vnútroštátnu cestnú dopravu. Preprava nebezpečných zásielok triedy 1 (výbušné látky a predmety), triedy 6.1 (jedovaté látky), 6.2 (infekčné látky), triedy 7 (rádioaktívne látky), triedy 8 (žieravé látky) a triedy 9 (rôzne nebezpečné látky a predmety) podľa členenia stanoveného Dohodou ADR je v súčasnosti podľa čl. 7 ods. 1, písm. b) tohto prepravného poriadku z prepravy vylúčená.

5. Pokiaľ povaha zásielky vyžaduje, aby s ňou bolo počas naložky, prepravy a vykládky určitým spôsobom zachádzané, alebo aby bola ukladaná v určitej polohe, je odosielateľ povinný označiť každý kus zásielky manipulačnou značkou pre označovanie prepravných obalov podľa platných Slovenských technických noriem (STN).
6. Ak zistí dopravca pri prevzatí zásielky, že zásielka nevyhovuje podmienkam na balenie a označovanie tovaru, prepravu odmietne; ak odosielateľ výhradu dopravcu k baleniu a označovaniu zásielky zapísanú v náložnom (nákladnom) liste potvrdí, môže dopravca zásielku prevziať k preprave.
7. Dopravca je oprávnený kedykoľvek preskúmať, či zodpovedá zásielka zápisom prepravcu v prepravných dokladoch (napr. dodacom liste). Preskúmanie zásielky na mieste naložky alebo vykládky sa vykoná v prítomnosti najmenej jednej osoby, ktorá nie je zamestnancom dopravcu.
8. Ak zistí dopravca ešte pred výjazdom vozidla z miesta naložky, že k preprave bola prijatá zásielka vylúčená z prepravy, je povinný ju vrátiť odosielateľovi a odosielateľ je povinný ju prevziať späť.
9. Ak sa zistí pri preberaní zásielky taká chyba, že by jej prepravou mohla byť spôsobená škoda na vozidle alebo na spoluprepravovanej zásielke, je dopravca oprávnený odmietnuť prijatie zásielky k preprave, ak bola chyba zistená až počas prepravy, jazdu preruší. Pri prerušení jazdy postupuje dopravca ako pri ostatných prekážkach pri preprave.
10. Ak je zásielka zložená z veľkého počtu kusov, je dopravca povinný zisťovať ich počet len vtedy, ak to bolo s odosielateľom dohodnuté. Výsledok preskúmania je dopravca povinný zaznamenávať v nákladnom liste alebo vyhotoviť zápis.
11. Hmotnosťou zásielky sa rozumie hmotnosť nákladu vrátane paliet, prepravných skríň, kontajnerov a pod. a s manipulačnými a prepravnými pomôckami odosielateľa prevzatými zároveň so zásielkou.
12. Hmotnosť zásielky zisťuje odosielateľ a zodpovedá za tento údaj, ktorý sa uvádza v nákladnom liste alebo v iných sprievodných dokladoch.
13. Dopravca je oprávnený kedykoľvek preskúmať hmotnosť zásielky, hlavne ak má pochybnosti o správnosti tohto údaju zo strany odosielateľa. Hmotnosť zisťuje úradným vážením alebo výpočtom, ak je množstvo nákladu udané počtom jednotlivých rovnakých kusov alebo počtom merných jednotiek a hmotnosť jedného kusa zásielky alebo mernej jednotky je známa, prípadne zistená vážením.
14. Spôsob preskúšania hmotnosti a výsledok preskúšania zaznamenáva dopravca na všetky diely nákladného listu alebo iného prepravného dokladu, ktoré sú pri preskúšaní k dispozícii.
15. Odosielateľ hradí náklady spojené so zisťovaním hmotnosti zásielky (napr. úradné váženie a pod.):
  - ak o zistenie hmotnosti dopravca požiadal,
  - ak sa odlišuje hmotnosť zásielky zistená dopravcom o viac ako 5 % od hmotnosti uvedenej odosielateľom.

Ak o zistenie hmotnosti zásielky požiadal príjemca, je tiež povinný hradiť náklady spojené s vážením zásielky.

16. Nakládku vo všeobecnosti zabezpečuje odosielateľ a vykládku príjemca zásielky, pokiaľ sa dopravca s prepravcom nedohodol inak.
17. Dopravca vykoná nakládku alebo vykládku, ak má k tomu potrebné prevádzkové zariadenie a zamestnancov.
18. Odosielateľ je povinný vykonať včas všetky opatrenia nutné k plynulej nakládke a k ochrane zásielky pred poškodením.
19. Prepravca (odosielateľ a príjemca) je povinný, hlavne pri opakovaných prepravách z rovnakého miesta nakládky alebo na rovnaké miesto vykládky, zaistiť podmienky pre bezpečnosť práce a pre hospodárne využitie vozidiel dopravcu. Hlavne je povinný zaistiť, aby nakladacie a vykladacie miesta a zariadenia boli udržiavané v stave, ktorý umožňuje rýchlu a bezpečnú nakládku a vykládku zásielok, zaistiť dostatočné spevnenie všetkých plôch používaných k jazde vozidiel vrátane verejných príjazdových komunikácií a ich udržiavanie v zjazdnom a bezpečnostnom stave, ako aj dostatočné osvetlenie pracovísk.
20. Vo všeobecnosti za upevnenie nákladu na vozidle zodpovedá prepravca (odosielateľ), lebo ten má patričné znalosti týkajúce sa zásielky.
21. Vodič (zástupca dopravcu) je povinný sa pri nakládke zúčastniť a prípadne usmerniť rozloženie nákladu na vozidle napr. z hľadiska rovnomerného zaťaženia náprav vozidla prepravovaným tovarom a z hľadiska toho, aby pri preprave nebola ohrozená bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Ak nedbá odosielateľ na pokyny dopravcu a dôjde preto k chybe v naložení, hlavne v preťažení vozidla, je dopravca oprávnený žiadať preloženie nákladu na vozidle alebo zloženie nákladu alebo jeho časti. Ak nie je dopravcovi vyhovieť môže odmietnuť vykonanie prepravy, poprípade obstaráť riadne zloženie a uloženie nákladu na účet a nebezpečie odosielateľa.
22. Ak zaisťuje nakládku a vykládku vozidla prepravca, je povinný dbať, aby nedošlo k poškodeniu vozidla a iných zariadení dopravcu. Hlavne nie je dovolené spúšťať ťažšie náklady z väčšej výšky na vozidlo.
23. Ak dôjde k väčšiemu znečisteniu ložného priestoru vozidla pri nakládke, vykládke alebo prepravovaným nákladom, je prepravca povinný zaistiť po vyložení zásielky a pri opakovaných prepravách po ukončení poslednej vykládky na vlastné náklady jeho vyčistenie. Ak prepravca nesplní túto povinnosť, zaistí vyčistenie vozidla na jeho účet dopravca.
24. Ak je nutné vykonať dezinfekciu vozidla, zabezpečuje ju dopravca. Náklady s dezinfekciou spojené hradí prepravca, ktorého zásielka spôsobila nutnosť dezinfekcie, prípadne prepravca, pre ktorého náklad je dezinfekcia vozidla predpísaná zvláštnymi predpismi (Zákon NR SR č. 152/1996 Z. z. o potravinách).
25. Z dôvodu poškodenia zásielky pri preprave môže príjemca odmietnuť prijatie zásielky alebo jej časti len vtedy, ak sa zmenil poškodením stav zásielky do tej miery, že nie je možné ju použiť k pôvodnému účelu. Príjemca však nie je povinný prevziať zásielku, pokiaľ dopravca nespíše zápis o poškodení zásielky za prítomnosti oboch zúčastnených strán. Zápis je možné urobiť aj v prepravnej listine.
26. Výhrady voči spôsobu nakládky, prekládky a vykládky dopravca (člen osádky vozidla) uplatní voči odosielateľovi, príjemcovi alebo iným osobám písomnou formou napríklad do nákladného listu.

3.7 Prepravné listiny v cestnej nákladnej doprave

1. Prepravná listina ako prepravný doklad sprevádza zásielku až do jej vydania, prípadne likvidácie. Prepravnú listinu je povinný riadne vyplnenú odovzdať dopravcovi odosielateľ alebo je povinný údaje týkajúce sa zásielky dopravcovi poskytnúť a po zapísaní napríklad dopravcom do nákladného listu ich podpisom potvrdiť alebo dopravca sa môže na prepravnej listine dohodnúť inak.
2. Prepravná listina sa odovzdáva dopravcovi, ak nebolo dohodnuté inak spolu so zásielkou.
3. Prepravná listina musí obsahovať najmenej tieto údaje:
  - a) názov (meno) odosielateľa a príjemcu,
  - b) obvyklé pomenovanie obsahu zásielky a jej obalu,
  - c) počet kusov,
  - d) celkovú hmotnosť zásielky,
  - e) miesto nakládky a miesto vykládky,
  - f) dátum a potvrdenie prevzatia zásielky dopravcom a príjemcom.
4. Prepravnou listinou vo vnútroštátnej cestnej nákladnej doprave je
  - a) prepravný list vyplnený a odovzdaný odosielateľom,
  - b) dodací list, pokiaľ vyhovuje uvedeným podmienkam.
5. Ak sa nakladá alebo vykladá zásielka na viacerých miestach, je odosielateľ povinný odovzdať pre každú časť zásielky samostatnú prepravnú listinu. Pre niektoré druhy prepráv môžu byť údaje prepravnej listiny zjednodušené.
6. Dopravca a prepravcovia (odosielateľ a príjemca) zodpovedajú za správnosť a úplnosť údajov, ktoré zapisujú do prepravnej listiny.
7. Pri preprave nebezpečných vecí, ktoré dopravca vykonáva je odosielateľ povinný odovzdať osádke vozidla pred prepravou písomné pokyny k preprave. Osádka vozidla je povinná sa s nimi pred prepravou oboznámiť.

3.8 Postup osádky alebo iných osôb dopravcu, v prípade dopravnej nehody a iných mimoriadnych udalostí

1. Postup pri dopravných nehodách a likvidácia následkov je závislá na rozsahu nehody, t. j. na stupni poškodenia vlastného vozidla a prípadných ďalších vozidiel iných účastníkov dopravnej nehody, poškodenia iného majetku (cestného zariadenia a pod.) a hlavne na zranení osôb a ich schopnosti jednať bezprostredne po nehode spôsobom, ktorý zodpovedá stavu vecí po nehode. 2. Ak bolo nevyhnutné k vyprosteniu zranených osôb pohybovať po nehode s vozidlami, je nutné zaistiť stopy konečného postavenia vozidiel po nehode a zapísať si mená a adresy svedkov nehody, prípadne evidenčného čísla ich vozidiel.

3. Postup vodiča resp. osádky vozidla, ktorá sa zúčastnila dopravnej nehody vychádza z § 50 zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách. Základnou povinnosťou vodiča, ktorý sa zúčastnil dopravnej nehody je: a) bezodkladne zastaviť vozidlo,
  - b) zdržať sa požitia alkoholického nápoja alebo užitia inej návykovej látky po nehode v čase, ak by bolo na ujmu zistenia, či pred jazdou alebo počas jazdy požil alkoholický nápoj alebo užil inú návykovú látku.
4. Povinnosti účastníka dopravnej nehody sú nasledovné:
  - a) urobiť vhodné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky na mieste dopravnej nehody,
  - b) poskytnúť podľa svojich schopností a možností zranenej osobe potrebnú prvú pomoc a bezodkladne privolať odbornú zdravotnícku pomoc,
  - c) urobiť potrebné opatrenia na záchranu osoby alebo majetku ohrozeného dopravnou nehodou,
  - d) umožniť obnovenie cestnej premávky, najmä premávky vozidiel verejnej hromadnej dopravy osôb,
  - e) preukázať svoju totožnosť na požiadanie iného účastníka dopravnej nehody,
  - f) bezodkladne a pokiaľ možno na mieste, upovedomiť fyzickú osobu, ktorá nie je účastníkom dopravnej nehody alebo právnickú osobu, ak týmto osobám bola pri nehode spôsobená hmotná škoda a oznámiť im svoje osobné údaje a ak to nie je možné, oznámiť ich prostredníctvom Policajného zboru a ak hmotná škoda bola spôsobená na vozidle vrátane prepravovaných vecí a účastníkom dopravnej nehody je jeho vodič, ktorý je spôsobilý také upovedomenie vykonať.
5. Ak pri dopravnej nehode došlo k usmrteniu osoby alebo k jej zraneniu, ak došlo k poškodeniu cesty alebo všeobecne prospešného zariadenia, ak unikli nebezpečné veci alebo ak na niektorom zo zúčastnených vozidiel vrátane prepravovaných vecí alebo na inom majetku vznikla hmotná škoda zrejme prevyšujúca desaťnásobok minimálnej mzdy zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou ustanovenou osobitným predpisom (Zákon národnej rady SR č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov), účastník dopravnej nehody je povinný a)
  - ohlásiť bezodkladne dopravnú nehodu polícii,
  - b) zdržať sa konania, ktoré by bolo na ujmu vyšetrenia dopravnej nehody, najmä premiestnenia vozidiel ak sa situácia, ktorá vznikla dopravnou nehodou musí zmeniť, najmä ak je to potrebné na uvoľnenie alebo na ošetrovanie zranenej osoby alebo na obnovenie premávky predovšetkým vozidiel verejnej hromadnej dopravy osôb, účastník dopravnej nehody je povinný vyznačiť situáciu a stopy,
  - c) zotrvať na mieste dopravnej nehody až do príchodu polície alebo sa na toto miesto bezodkladne vrátiť po poskytnutí alebo privolaní pomoci, alebo po ohlásení dopravnej nehody.
6. Ak škoda spôsobená pri dopravnej nehode na žiadnom zo zúčastnených vozidiel vrátane prepravovaných vecí ani na inom majetku nedosiahla výšku ustanovenú v odseku 5, účastníci dopravnej nehody sú povinní postupovať podľa odseku 5, len ak sa výslovne nedohodli inak.

7. Osádka je náležite poučená ako postupovať v prípade požiaru vozidla. Vozidlá dopravcu sú vybavené predpísanými hasiacimi prístrojmi.
8. Dopravca v prípade znečistenia alebo poškodenia komunikácie jeho vozidlami má za povinnosť bez meškania odstrániť znečistenie alebo poškodenia a uviesť komunikáciu do pôvodného stavu. Ak odstránenie znečistenia alebo poškodenia komunikácie nie je v jeho možnostiach je povinný to nahlásiť správcovi komunikácie a uhradiť mu následne náklady spojené s odstránením znečistenia a s uvedením do pôvodného stavu.
9. Osádka vozidla pri preprave nebezpečných vecí je povinná sa pri nehode alebo inej mimoriadnej udalosti riadiť pokynmi, ktoré spracoval odosielateľ nebezpečných vecí pre prepravu a pre prípad nehody alebo inej mimoriadnej udalosti.

3.9 Medzinárodná cestná nákladná doprava

1. Vzhľadom na ustanovenie § 756 Obchodného zákonníka pre oblasť medzinárodnej dopravy, budú mať pred zákonnou úpravou prednosť medzinárodné zmluvy, ktoré sú pre Slovenskú republiku záväzné. Preto medzinárodná cestná nákladná doprava je vykonávaná dopravcom podľa medzinárodných zmlúv, dohôd a dohovorov o cestnej doprave:
  - a) Dohovor o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR)- vyhláška č.11/1975 Zb.,
  - b) Dohovor o medzinárodnej preprave tovarov na podklade karnetov TIR- vyhláška č. 144/1982 Zb.,
  - c) Dohoda o medzinárodných prepravách skazitelných potravín a o špecializovaných prostriedkoch určených na tieto prepravy (ATP) - vyhláška č. 61/1983 Zb.,
  - d) Európska dohoda o práci osádok vozidiel v medzinárodnej cestnej doprave (AETR)- vyhláška č. 561/2006 Zb. v znení neskorších predpisov,
  - e) Európska dohoda o preprave nebezpečných vecí cestnou dopravou (Dohoda ADR) - vyhláška č. 60/2007 Zb. v znení neskorších predpisov,
  - f) Dohovor o spoločnom tranzitnom režime - vyhláška č. 187/1996 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov,
  - g) Colný dohovor o ATA karnetoch na dovozný colný záznam tovaru - vyhláška č. 89/1963 Zb.
2. Vzhľadom na ustanovenie § 756 Obchodného zákonníka pre oblasť medzinárodnej dopravy tieto dohody, dohovory a zmluvy majú prednosť pred zákonnou úpravou platnou v Slovenskej republike. Tie časti jednotlivých článkov prepravného poriadku, ktoré sú upravené v medzinárodných zmluvách, dohodách a dohovoroch, napríklad v Dohovore o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR), odlišne, sa pri prepravách v medzinárodnej cestnej doprave nepoužijú.
3. Z hľadiska prepravného poriadku je najdôležitejší Dohovor o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR), preto v ďalšom sú uvedené najdôležitejšie ustanovenia.

- 3.1. Dohovor CMR sa vzťahuje na každú zmluvu o preprave zásielok za odplatu cestným vozidlom, ak miesto prevzatia zásielky a predpokladané miesto jej dodania, ako sa uvádzajú v zmluve, ležia v dvoch rôznych štátoch, z ktorých aspoň jeden je zmluvným štátom Dohovoru CMR.
- 3.2. Dohovor CMR sa nevzťahuje :
- a) na prepravy vykonávané v rámci medzinárodných poštových zmlúv, b) na prepravy mŕtvol,
  - c) na prepravy sťahovaných zvrškov.
- 3.3. Dohovor CMR platí pre celú trasu prepravy a nezávisle na tom, aká je dĺžka cesty v tuzemsku a zahraničí. Po tejto stránke Dohovor CMR vyradzuje z platnosti tuzemské právne predpisy.
- 3.4. Dohovor CMR sa vzťahuje na prepravy cestnou nákladnou dopravou, pri ktorej môžu byť použité motorové vozidlá, ťahače, návesové súpravy, prívesy a kontajnery. Tiež sa nerobí rozdiel medzi nákladnými a osobnými vozidlami, pokiaľ sa nimi prevádzkuje preprava tovaru.
- 3.6. Dokladom o uzavretí prepravnej zmluvy je nákladný list, ktorý je vierohodným dokladom o uzavretí a obsahu prepravnej zmluvy, ako aj o prevzatí zásielky dopravcom. Ak neexistuje nákladný list, ak sa stratil alebo má niektoré nedostatky, nedotkne sa to síce platnosti uzavretej prepravnej zmluvy (vzťahujú sa na ňu aj naďalej ustanovenia Dohovoru CMR), avšak jeho existencia je nevyhnutná pre niektoré okolnosti, ktoré umožňujú vykonávanie Dohovoru CMR. Svedčia o tom napríklad čl. 12, 24, 26 a ďalšie Dohovoru CMR. Mnohokrát je tiež nákladný list jediným dôkazom o existencii uzavretej prepravnej zmluvy.
- 3.7. Pre každú zásielku musí byť vystavený samostatný nákladný list CMR. Za samostatnú zásielku sa považuje každá zásielka odoslaná jedným odosielateľom pre jedného príjemcu a v jednom vozidle alebo súprave. V jednom vozidle môže byť niekoľko samostatných zásielok. Ak je potrebné zásielku naložiť na niekoľko vozidiel alebo sa jedná o rôzne druhy alebo samostatné časti zásielky, majú odosielateľ alebo dopravca právo žiadať o vystavenie toľkých nákladných listov, koľko vozidiel má byť použitých alebo koľko druhov alebo samostatných častí zásielky sa má nakladať.
- 3.8. Nákladný list musí obsahovať tieto údaje:
- a) miesto a dátum vystavenia
  - b) meno a adresu odosielateľa
  - c) meno a adresu dopravcu
  - d) miesto a dátum prevzatia zásielky (nakládka) a miesto jej určenia (vykládka)
  - e) meno a adresu príjemcu (aj IČ DPH - identifikačné číslo pre daň z pridanej hodnoty)
  - f) obvyklé pomenovanie povahy prepravovaných vecí (označenie tovaru) a druh obalu; pri veciach nebezpečnej povahy ich všeobecne uznávané označenie (podľa Dohody ADR)
  - g) počet kusov, ich zvláštne značky a čísla
  - h) celkovú hmotnosť zásielky alebo iným spôsobom vyjadrené množstvo tovaru, napr. v m³ (ak je poznámka v nákladnom liste o úradnom vážení alebo počítaní tovaru, musí byť k nákladnému listu pripojený doklad, ktorý vodič odovzdá príjemcovi zásielky)
  - i) náklady spojené s prepravou (dovozné, vedľajšie poplatky, clá a ostatné výdavky vznikajúce od okamihu uzavretia zmluvy až do vydania zásielky)

- j) pokyny potrebné pre colné a iné úradné jednanie (napr. uvedené vstupné a výstupné colné úrady, ktoré zároveň musia súhlasiť s údajmi uvedenými v karnete TIR, ak sa pri preprave používa)
- k) údaj o tom, že preprava aj napriek akejkolvek opačnej doložke podlieha ustanoveniam Dohovoru CMR

3.9. Nákladný list musí poprípade obsahovať (čiže môže) ešte tieto údaje:

- a) zákaz prekládky
- b) výdavky, ktoré preberá odosielateľ na seba
- c) výšku dobierky, ktorá má byť vybratá v pri dodaní zásielky
- d) cenu zásielky a sumu vyjadrujúcu osobitný záujem na dodaní
- e) pokyny odosielateľa dopravcovi týkajúce sa poistenia zásielky
- f) dohodnutú lehotu, v ktorej sa má preprava uskutočniť
- g) zoznam dokladov odovzdaných dopravcovi

3.10. Jednotlivé strany, ktoré sa zúčastňujú na preprave môžu do nákladného listu zapísať ešte aj iné údaje, ktoré pokladajú za užitočné.

3.11. Dohovor CMR nepozná pevnú dodaciu lehotu. Dohovor len upravuje dohodnutú lehotu a ak je taká dojednaná, je nutné ju uviesť do nákladného listu. Inak prekročenie dodacej lehoty nastane vtedy, ak nebola zásielka vydaná v dojednanej lehote, pokiaľ táto lehota nebola dojednaná, ak presahuje skutočný čas prepravy s prihliadnutím k okolnostiam a pri postupných čiastkových nakládkach s prihliadnutím k času potrebnému pre zostavenie vozovej zásielky čas, ktorý je možno očakávať od starostlivého dopravcu.

3.12. Vyplnenie nákladného listu je vecou odosielateľa. Preto tiež on zodpovedá za správnosť údajov obsiahnutých v nákladnom liste a to aj vtedy, ak príslušné údaje na žiadosť odosielateľa uvedie do nákladného listu zástupca dopravcu. Odosielateľ zodpovedá za všetky výdavky a škody, ktoré vzniknú dopravcovi v dôsledku nepresnosti alebo neúplnosti:

- a) údajov uvedených v ods. 3.7. pod písmenami b),d),e),f),g),h) a j),
- b) údajov uvedených v bode 3.8.,
- c) všetkých ostatných údajov alebo pokynov, ktoré dal pre vystavenie nákladného listu alebo za účelom ich zaznamenania v nákladnom liste.

3.13. Je vecou dopravcu, aby zapísal do nákladného listu údaj o tom, že preprava aj napriek akejkolvek opačnej doložke (inému dojednaniu) podlieha ustanoveniam Dohovoru CMR.

3.14. Pri prevzatí zásielky k preprave dopravca preskúma správnosť údajov v nákladnom liste o počte kusov a ich značkách a číslach a zjavný stav zásielky a jej obalu. Ak nemá dopravca vhodné prostriedky, aby mohol preskúmať správnosť údajov o počte kusov a ich značkách a číslach, zapíše do nákladného listu výhrady aj s ich odôvodnením. Rovnako musí odôvodniť všetky výhrady, ktoré urobil k zjavnému stavu zásielky a jej obalu. Tieto výhrady nezaväzujú

odosielateľa, len ak ich v nákladnom liste výslovne uznal. Odosielateľ má za povinnosť zaistiť prepravované veci potrebným spôsobom proti nebezpečenstvu, ktoré pri cestnej preprave vzniká, lebo len on má k dispozícii odborné znalosti o prepravovanom tovare a nie dopravca. Odosielateľ má preto zodpovednosť aj za bezpečné uloženie a upevnenie tovaru proti otrasom a sklzom počas jazdy.

- 3.15. Dopravca uvedie svoju výhradu na prvú kópiu nákladného listu skôr než ju odovzdá odosielateľovi, je na to určená kolónka č.18 na formulári IRU nákladného listu CMR, ktorý sa aj u nás používa. Zoznam výhrad používaných dopravcom je nasledovný:

Výhrada k vozidlu

1. Otvorené vozidlo bez plachty podľa dohody s odosielateľom

Výhrada k baleniu tovaru

2. Nezabalené
3. Poškodený obal
4. Nedostatočný obal

Výhrada k počtu, označeniu a číslovaníu kusov zásielky (sudy, vrecia, kusy atď.)

5. Kontrola nie je možná z týchto dôvodov:

- a) nakládku vykonal odosielateľ,
- b) poveternostné podmienky,
- c) veľký počet balených kusov,
- d) zaplombovaný kontajner. Výhrada k stavu prevzatého tovaru

6. V zjavne zlom stave

7. Poškodený

8. Premočený

9. Zmrznutý 10. Nechránený proti poveternostným vplyvom a v tomto stave je prepravovaný na žiadosť odosielateľa

Výhrada k nakládke, zabezpečenie nákladu vykládka

Nakládku a zabezpečenie nákladu realizoval:

11. Odosielateľ

12. Vodič za nevhodných poveternostných podmienok na žiadosť odosielateľa Vykládku realizoval:

13. Prijemca

14. Vodič za nevhodných poveternostných podmienok na žiadosť príjemcu

- 3.16. Nákladný list je, pokiaľ nie je preukázaný opak vierohodným dokladom o uzavretí obsahu prepravnej zmluvy, ako aj o prevzatí zásielky dopravcom. Ak nie je nákladný list k dispozícii, platí prepravná zmluva, ak je jej uzavretie preukázané inak. Ak neobsahuje nákladný list výhrady dopravcu s ich odôvodnením, platí právna domnienka, že zásielka a jej obal bola v okamžiku prevzatia v zjavne dobrom stave a že sa počet kusov, ich značky a čísla zhodovali s údajmi v nákladnom liste. Táto právna domnienka sa však nevzťahuje na údaj o hmotnosti tovaru.
- 3.17. Odosielateľ zodpovedá dopravcovi za škody spôsobené vadami obalu zásielky a je povinný pripojiť k nákladnému listu alebo dať dopravcovi k dispozícii doklady potrebné k colnému a ďalším úradným jednaniam vykonávaným pred vydaním zásielky a poskytnúť mu všetky informácie, o ktoré požiada. Odosielateľ je oprávnený disponovať so zásielkou, hlavne môže požadovať od dopravcu zastavenie prepravy, zmenu miesta dodania alebo vydanie zásielky inému príjemcovi, než ktorý je uvedený v nákladnom liste. Právo disponovať so zásielkou zaniká, ak dopravca odovzdá druhý diel nákladného listu príjemcovi. Otázkou dispozičného práva so zásielkou je možno výnimočne riešiť aj iným spôsobom napr. podľa článku 12, odst. 3 Dohovoru CMR.
- 3.18. Ak je plnenie prepravnej zmluvy podľa podmienok stanovených v nákladnom liste, v dôsledku prekážok v doprave z akéhokoľvek dôvodu nemožné, je dopravca povinný si vyžiadať pokyny od osoby oprávnenej disponovať so zásielkou (najčastejšie je to odosielateľ, zasielateľ, výnimočne napr. príjemca).
- 3.19. Ak však dovoľujú okolnosti vykonanie prepravy za podmienok odchyľujúcich sa od podmienok stanovených v nákladnom liste (prípadne dispozícií) a dopravca nemohol obdržať v primeranom čase pokyny od oprávnenej osoby, dopravca má vykonať také opatrenia, ktoré považuje za najlepšie v záujme oprávnenej osoby (napr. odvrátenie škody, ktoré si vynucuje rýchle jednanie). Ak sa potom, čo zásielka došla na miesto dodania vyskytnú prekážky v dodaní, je dopravca povinný si vyžiadať pokyny odosielateľa. Dopravca má nárok na náhradu výdavkov vzniknutých vyžiadaním alebo vykonaním pokynov, pokiaľ tieto výdavky nevzniknú jeho zavinením.
- 3.20. Vo výnimočných prípadoch môže dopravca dokonca pristúpiť aj k predaju zásielky bez toho, aby vyčkal na pokyny oprávneného (najčastejšie odosielateľ), ak sa jedná o zásielky podliehajúce rýchlej skaze, alebo keď ospravedlňuje takýto postup stav zásielky, alebo ak výdavky za úschovu sú neúmerne hodnotu zásielky. K predaju môže pristúpiť, ak nedostal v primeranej lehote od oprávneného opačné pokyny. Postup pri predaji sa riadi právnym poriadkom a zvyklosťami miesta, kde sa zásielka nachádza. Výťažok z predaja po odčítaní čiastok zásielkou viazaných (napr. prepravné) je nutné dať k dispozícii oprávnenému (najčastejšie odosielateľovi zásielky).
- 3.21. Ak bola urobená v nákladnom liste zo strany príjemcu výhrada, že nesúhlasí počet kusov, zástupca dopravcu (vodič) je povinný k tejto výhrade zaujať stanovisko. Odovzdaním zásielky a dokladov podpísaných príjemcom končí zodpovednosť dopravcu (vodiča) za zásielku.
- 3.22. Pri medzinárodnej cestnej nákladnej doprave zodpovedá dopravca za jednanie a opomenutie svojich zástupcov a zamestnancov a všetkých ostatných osôb, ktorých použije pri vykonávaní prepravy, ako za vlastné jednanie a opomenutie za predpokladu, že tieto zástupcovia, zamestnanci alebo ostatné osoby jednajú v rámci svojich pracovných úloh. Znamená to, že vlastník tovaru môže postupovať proti dopravcovi, s ktorým uzavrel zmluvu o preprave, ako s prvým dopravcom, i keď škodu zavinil neskorší (následovný) dopravca.

- 3.23. Dopravca zodpovedá za úplnú alebo čiastočnú stratu zásielky alebo za jej poškodenie, ktoré vznikne od okamžiku prevzatia zásielky k preprave až do okamžiku jej vydania, ako aj za prekročenie dodacej lehoty. Dopravca sa neberie na zodpovednosť, ak je strata zásielky, jej poškodenie alebo prekročenie dodacej lehoty zavinené oprávneným príkazom, ktorý nebol zavinený nedbalosťou dopravcu, vlastnou vadou zásielky alebo okolnosťami, ktoré dopravca nemôže odvrátiť a ich následky odstrániť nie je v jeho moci.
- 3.24. Dopravca nie je zodpovedný, keď v dôsledku neprimeraného naloženia zásielky odosielateľom sa pri preprave poškodí prepravovaný tovar. Dopravca nezodpovedá za škody spôsobené napr. živelnou pohromou. Dopravca sa nemôže dovolávať v snahe zbaviť sa svojej zodpovednosti, ani závad na vozidle, ktoré bolo použité na prepravu, ani zavinení alebo nedopatrení osoby, od ktorej si najal vozidlo alebo ich zástupcov alebo zamestnancov.
- 3.25. Dopravca zodpovedá tiež za následky straty alebo nesprávneho použitia dokladov v nákladnom liste uvedených a k nemu pripojených alebo dopravcovi odovzdaných, je však povinný nahradiť najviac čiastku, ktorú by musel uhradiť pri strate zásielky. Dopravca je podľa Dohovoru CMR zbavený zodpovednosti, ak vznikne strata alebo poškodenie zo zvláštneho nebezpečenstva súvisiaceho s jednou alebo viacerými nasledujúcimi skutočnosťami:
- a) použitie otvorených vozidiel bez plachiet, ak takéto použitie bolo výslovne dojednané a poznamenané v nákladnom liste
  - b) chýbajúci obal alebo chybný obal zásielky, ktorá je pre svoju povahu, ak nie je riadne zabalená, alebo ak nie je balená vôbec, je vystavená stratám alebo poškodeniu
  - c) manipulácia, naloženie, uloženie alebo vyloženie zásielky odosielateľom, príjemcom alebo osobami konajúcimi za odosielateľa alebo príjemcu
  - d) prirodzená povaha určitého tovaru, pre ktorú podlieha úplnej alebo čiastočnej strate alebo poškodeniu, najmä lomom, hrdzou, vnútorným kazením, vysychaním, unikaním, normálnym úbytkom alebo pôsobením hmyzu alebo hlodavcov
  - e) nedostatočné alebo chybné značky alebo čísla jednotlivých kusov zásielky
  - f) preprava živých zvierat.
- 3.26. Prekročenie dodacej lehoty nastane vtedy, keď zásielka nebola vydaná v dojednanej lehote a pokiaľ nebola lehota dojednaná, keď skutočný čas prepravy s prihliadnutím na okolnosti a pri čiastkových nakládkach, najmä s prihliadnutím na čas potrebný na zostavenie vozovej zásielky presahuje čas, ktorý je možno očakávať od starostlivého dopravcu.
- 3.27. Oprávnený môže považovať zásielku bez ďalších dôkazov za stratenú, ak nebola vydaná do 30 dní po uplynutí dojednanej dodacej lehoty a pokiaľ nebola lehota dojednaná do 60 dní po prevzatí zásielky dopravcom k preprave.
- 3.28. Ak má dopravca povinnosť nahradiť škodu za úplnú alebo čiastočnú stratu zásielky, vypočíta sa náhrada z hodnoty zásielky v mieste, dobe jej prevzatia na prepravu a to podľa burzovej ceny, a ak nie je tak podľa bežnej trhovej ceny.
- 3.29. Pri rešpektovaní burzovej ceny, a ak nie je burzová cena, bežnej trhovej ceny, prípadne všeobecnej hodnoty tovaru rovnakej povahy a kvality nesmie náhrada škody presahovať 25 zlatých frankov za kg chýbajúcej hrubej hmotnosti. Frankom sa rozumie zlatý frank o hmotnosti 10/31 gramov zlata o rýdzosti 0,900. Na základe protokolu k Dohovoru CMR, ktorý bol prijatý v rámci EHK, bolo stanovené nové znenie článku 23 Dohovoru CMR, ktorý znie takto: "Náhrada

škody nesmie presahovať 8,33 jednotiek početných, nazývaných "zvláštne práva čerpania- SDR" za kg chýbajúcej hrubej hmotnosti". Tieto jednotky sú kurzovom lístku označované pod kódom XDR, ako MMF-ZPČ-SDR. Potom prepočet je: 8,33 XDR/1 kg.

- 3.30. Pri úplnej strate zásielky okrem uvedenej maximálnej hodnoty zásielky hradí dopravca v plnej výške dovozného, clo a iné výlohy vzniknuté v súvislosti s prepravou zásielky. Pri čiastočnej strate hradí len pomernú časť.
- 3.31. Ak je prekročená dojednaná dodacia lehota a oprávnený preukáže, že vznikla škoda z tohto dôvodu, je dopravca povinný hradiť škodu len do výšky dovozného.
- 3.32. Vyššiu náhradu sa môže od dopravcu požadovať len vtedy, ak bola v nákladnom liste uvedená cena tovaru alebo zvláštny záujem na dodaní. Vtedy dopravca ručí do uvedenej hodnoty tovaru.
3.32. Oprávnený (odosielateľ alebo príjemca zásielky) môže od dopravcu požadovať úroky z náhrady škody. Tieto úroky vo výške 5 % ročne sa počítajú odo dňa zaslania písomnej reklamácie dopravcovi, ak nebola reklamácia podaná odo dňa podania žaloby súdu.
- 3.33. Ak je na základe jednej prepravnej zmluvy vykonávaná preprava postupne niekoľkými cestnými dopravcami (autodopravcami), preberá každý z nich zodpovednosť za vykonanie celej prepravy, druhý a každý ďalší dopravca sa stávajú prevzatím zásielky a nákladného listu zmluvnou stranou za podmienok stanovených nákladným listom.
- 3.34. Dopravca, ktorý preberá zásielku od predchádzajúceho dopravcu, odovzdá tomuto datované a podpísané potvrdenie. Na druhý exemplár nákladného listu je povinný napísať svoje meno a adresu. V prípade potreby zaznamenáva na toto vyhotovenie, ako aj na potvrdenie výhrady pri preberaní zásielky, ktoré už boli vyššie uvedené. Dohovor CMR upravuje spôsob riešenia náhrady škody pri poškodení alebo strate zásielky aj pri takýchto prepravách. Ak škodu spôsobil napr. druhý dopravca, odosielateľ ju bude náhradu vymáhať od prvého dopravcu a ten od skutočného vinníka a pod.
- 3.35. Pri poškodení alebo strate zásielky môžu nastať tieto prípady:
  - a) Príjemca prevzal zásielku bez toho, aby spolu s dopravcom náležite zistili jej stav s uvedením príslušných výhrad. Ak sa jedná o poškodenie alebo stratu zjavne poznateľné, reklamačná lehota je 7 dní okrem nedeľ a sviatkov odo dňa vydania zásielky.
  - b) Ak sa jedná o poškodenie alebo stratu zásielky (jej) časti zjavne nepoznateľné, môže príjemca poslať dopravcovi písomne zistené výhrady do 7 dní po tomto zistení, nepočítajúc do tejto lehoty nedele a sviatky.
- 3.38. Nárok na náhradu za prekročenie dodacej lehoty môže byť uplatnený len vtedy, ak bola dopravcovi zaslaná písomná výhrada do 21 dní potom, keď bola zásielka daná k dispozícii príjemcovi. Deň vydania zásielky, alebo podľa okolností deň zistenia stavu zásielky sa do vyššie uvedených lehôt nepočíta.
- 3.39. Žalobu je vo veciach prepráv podliehajúcich Dohovoru CMR možno podať u týchto súdov: zmluvne dohodnutý štát, v ktorom je súd, súd miesta pobytu žalovaného, súd hlavného závodu žalovaného, súd miesta prevzatia zásielky resp. dodania zásielky.
- 3.40. Nároky z medzinárodných prepráv cestnou nákladnou dopravou, na ktoré sa vzťahuje Dohovor CMR sa premlčujú za jeden rok. V prípade úmyslu alebo takého zavinenia, ktoré sa podľa práva súdu, na ktorom sa právna vec prerokúva, považuje za rovnocenné s úmyslom, je premlčacia lehota trojročná.

4. Dopravca SPARTRANS s.r.o., má uzavreté poistenie zodpovednosti cestného dopravcu podľa Dohovoru CMR a cestovné poistenie na opakované zahraničné cesty. Poistné zmluvy a poistné podmienky sú súčasťou prepravného poriadku ako **príloha 01 a príloha 02**